

Stockholms
stad

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2023

9. FUNKTIONSNEDSÄTTNING

För femtonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Funktionsnedsättning	3
Sammanfattning	3
Om statistiken	3
Insatser, biståndets omfattning och utformning	4
Insatser enligt LSS	6
Insatser enligt SoL	11
Insatser som kan ges antingen enligt SoL eller LSS inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning	14
Beslut och domar avseende ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson	16
Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	18
Valfrihetsystem	20
Brukardelaktighet	22

Funktionsnedsättning

Sammanfattning

- Det totala antalet personer som fick insatser enligt LSS, eller LSS i kombination med SoL har ökat från föregående år medan antalet personer som fick insatser enligt SoL har minskat.
- Antalet personer som hade kvar insatsen daglig verksamhet efter uppnådd pensionsålder minskade för tredje året i rad.
- Kostnaderna för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) minskade med 1 645 075 kronor år 2023. Det är den största minskningen under de senaste tio åren.
- Totalt sett hade Stockholms stad en låg andel avslag inom insatserna ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson, endast åtta procent.
- Andelen individuella avtal inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar ökade under år 2023 med nio procentenheter. Totalt 68 procent av besluten verkställs med individuellt avtal.

Om statistiken

Insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ges inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg. I detta kapitel redovisas alla LSS-insatser som ges i Stockholms stad oavsett ålder eller verksamhetsområde.

Insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) som redovisas i detta kapitel avser endast insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0 till 64 år. Personer med psykisk funktionsnedsättning betraktas i staden som en egen målgrupp och insatser enligt SoL för den målgruppen redovisas i denna rapport i kapitel 8 som avser socialpsykiatri.

Siffrorna i kapitlet har, med något undantag, mät datumet 1 oktober 2023 med anledning av att Socialstyrelsen gör sin insamling och sammanställning av nationell LSS-statistik då. Så långt det är möjligt återanvänds Stockholms stads underlag till Socialstyrelsens LSS-statistik i denna rapport då dessa siffror har granskats på individnivå av varje stadsdelsnämnd. Om ett annat datum än den 1 oktober har använts, eller om en annan källa använts än stadens verksamhetssystem *Sociala system*, anges detta för respektive tabell.

Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021 och 2022 är därför sammanlagda.

Insatser, biståndets omfattning och utformning

Antalet unika personer med insats enligt LSS var under 2023 totalt 4 874 personer, vilket innebär en ökning med 186 personer från året innan. Antalet personer med bistånd enligt SoL var 2 514 personer, vilket innebär en minskning med 101 personer jämfört med föregående år.

Antalet unika personer med insats enligt både LSS och SoL var totalt 744 personer under 2023, vilket innebär en ökning med 52 personer från året innan. En vanligt förekommande kombination av insatser enligt båda lagrummen är boendestöd enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS.

8 132

personer erhöll insatser under 2023, varav 4 874 enligt LSS, 2 514 enligt SoL och 744 enligt både LSS och SoL.

Antalet personer med beslut om assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken (SFB) från Försäkringskassan var totalt 1 053 personer i december 2023, vilket är en minskning med en person jämfört med föregående år. Kommunen är kostnadsansvarig för de 20 första timmarna per vecka för varje enskild person som har beslut om assistansersättning.

I tabell 9:1 redovisas fördelningen mellan män och kvinnor samt antal personer för respektive lagrum de senaste tre åren. Av de personer som var aktuella inom de olika lagrummen var fördelningen mellan könen i stort sett densamma som föregående år. Kvinnor erhöll insatser enligt LSS samt socialförsäkringsbalken (SFB) i mindre utsträckning än män. Vid insatser enligt SoL var skillnaden mellan könen mindre men något fler kvinnor än män erhöll insatser enligt SoL. Nytt för året var att fler män än kvinnor erhöll insatser enligt både LSS och SoL.

Tabell 9:1 Antal personer med insats enligt LSS, SoL respektive SFB per lagrum, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2021–2023.

Lagrum	2021			2022			2023		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt
LSS*	38	62	4 647	38	62	4 688	39	61	4 874
SoL*	53	47	2 615	54	46	2 615	55	45	2 514
Både LSS och SoL*	52	48	688	53	47	692	48	52	744
SFB**	43	57	1 070	44	56	1 052	43	57	1 053

Källa: Sociala system.

* Avser nettovärdet, det vill säga individer med insats enligt endast LSS, endast SoL, eller både LSS och SoL.

** Källa Försäkringskassan, december 2023.

I Stockholms stad erhöll totalt 4 874 personer insatser enligt LSS och 2 514 personer insatser enligt SoL under 2023. Det var 744 personer som erhöll insats enligt både LSS och SoL. Antal personer med beviljad insats skiljer sig åt mellan nämnderna. Socialnämnden är den nämnd med minst antal personer med beviljad insats. Socialnämndens verksamheter utgörs i det här sammanhanget av endast två mindre enheter, gruppen för bedömning och förmedling samt Enheten för hemlösa. I följande tabell (9:2) redovisas fördelningen av dessa ärenden utifrån respektive lagstiftning fördelat på kön och nämnd för 2023.

Tabell 9:2 Antal personer med insats enligt LSS och SoL per nämnd, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2023.

Nämnd	LSS**			SoL**			Både LSS & SoL**		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt
Järva	38	62	649	55	45	274	53	47	73
Hässelby-Vällingby	35	65	483	55	45	209	50	50	112
Bromma	37	63	308	62	38	145	59	41	75
Kungsholmen	39	61	203	61	39	147	65	35	26
Norra innerstaden	41	59	405	51	49	172	52	48	63
Södermalm	41	59	519	55	45	348	22	78	41
Enskede-Årsta-Vantör	40	60	571	51	49	260	51	49	108
Skarpnäck	39	61	296	52	48	182	43	57	60
Farsta	38	62	421	59	41	294	49	51	73
Hägersten-Älvsjö	41	59	656	55	45	307	43	57	65
Skärholmen	35	65	322	55	45	157	31	69	48
Socialnämnden	29	71	41	*	*	19	0	0	0
Totalt i staden	39	61	4 874	55	45	2 514	48	52	744

Källa: Sociala system.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

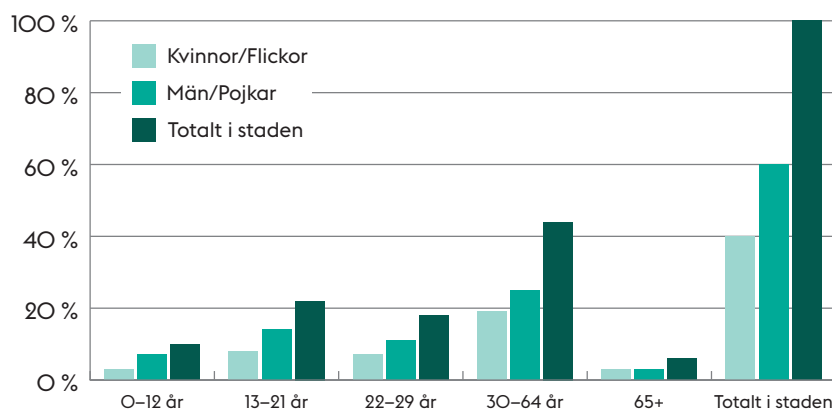
Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

* Antal under 4 redovisas ej.

** Avser nettovärdet, det vill säga individer med insats enligt endast LSS, SoL, eller både LSS och SoL.

Den största andelen av de som erhöll insatser enligt LSS, 44 procent, befann sig i åldersspannet 30–64 år. Minst andel av de som erhöll insatser enligt LSS, sex procent, befann sig i åldersspannet 65 år och äldre.

Andelen pojkar och män som fick stöd enligt LSS var högre än andelen flickor och kvinnor i alla åldersgrupper, förutom i gruppen 65 år och äldre, vilket framgår av figur 9:1. I den åldersgruppen var andelen lika stor. En förklaring till könsskillnaderna kan vara skillnader i förekomst av olika diagnoser vilket Socialstyrelsen skriver om i lägesrapport 2023 avseende insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning. Av lägesrapporten framgår att vissa diagnoser som är kopplade till personkrets 1 är vanligare bland män än kvinnor i totalbefolkningen, så som utvecklingsstörning och autism.¹

Figur 9:1 Andel personer med insats enligt LSS, fördelat på åldersgrupp och kön, 2023.

Källa: Sociala system.

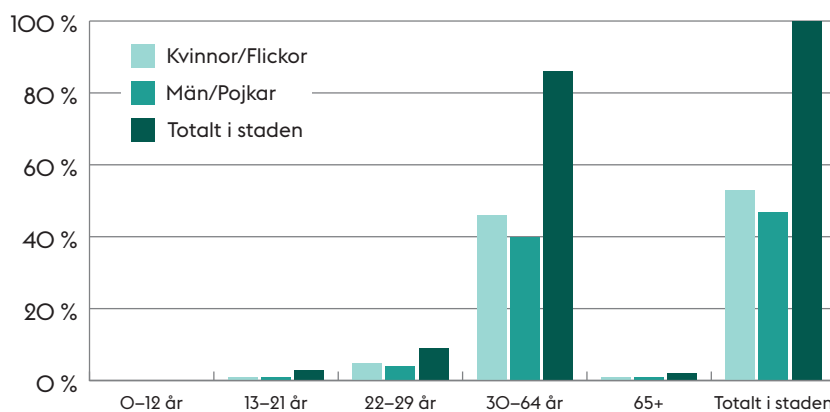

När det gäller insatser enligt SoL är fördelningen, till skillnad från vid LSS, förhållandevis jämn mellan könen men en viss skillnad finns. Andelen kvinnor som fick stöd enligt SoL var högre i åldersgrupperna 22 till 29 år och 30 till 64 år. Skillnaden mellan könen var, i likhet med de senaste åren, störst i åldersgruppen 30 till 64 år.

Insatser enligt SoL ges främst till vuxna personer med funktionsnedsättning. En förklaring kan vara att barn med funktionsnedsättning, som har behov av insatser från socialtjänsten, i stor utsträckning tillhör någon av personkretsarna i LSS och därmed erhåller insatser enligt denna lag.

Av figur 9:2 framgår att de allra flesta som erhöll insatser enligt SoL befann sig inom åldersspannet 30 till 64 år (86 procent). Åldersspannet 65 år och äldre utgjorde endast två procent. Anledningen till att få återfinns i det högsta åldersspannet är att de flesta ärenden inom lagrummet överlämnas till äldreomsorgen i samband med att den enskilde fyller 65 år. De ärenden som fortsatt finns kvar inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning rör med stor sannolikhet personer som av olika anledningar ännu inte hunnit överlämnas till äldreomsorgen trots att de fyllt 65 år.

Figur 9:2 Andel personer med insats enligt SoL, fördelat på åldersgrupp och kön, 2023.

Källa: Sociala system.

Insatser enligt LSS

I Stockholms stad handläggs ansökningar om insatser enligt LSS i de elva stadsdelsnämnderna samt inom socialnämnden. Med socialnämnden avses i det här sammanhanget gruppen för bedömning och förmedling.

LSS har tio definierade insatser, av vilka regionen ansvarar för den första insatsen (rådgivning och annat personligt stöd) och kommunen för de nio övriga insatserna.

Personkrets enligt LSS

Stöd enligt LSS ges till personer som omfattas av LSS personkrets 1, 2 eller 3 och som har behov av lagens insatser som inte är tillgodosedda på annat sätt. LSS är en rättighetslag som ska tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor. SoL är en ramlag som ska tillförsäkra den enskilde skälig levnadsnivå. Om en insats kan ges enligt såväl LSS som SoL ska den enskilde få information om möjligheten att ansöka om insatsen enligt LSS. LSS begränsar inte rättigheter som en enskild person kan ha enligt annan lag såsom SoL och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verkställda beslut enligt LSS

Jämfört med förra året har antalet verkställda beslut enligt LSS ökat med 311 beslut (fyra procent). Antalet verkställda beslut har ökat inom alla insatser förutom personlig assistans och bostad med särskild service för barn och ungdomar. Flest verkställda beslut fanns inom insatserna daglig verksamhet (3 144 beslut) och bostad med särskild service för vuxna (1 754 beslut). Daglig verksamhet ökade med 134 beslut och bostad med särskild service för vuxna ökade med 37 beslut jämfört med föregående år.

Insatsen ledsagarservice, som minskade med 13 beslut 2022, har ökat med åtta beslut 2023. Avlösarservice minskade 2022 med 17 beslut, under 2023 har det skett en ökning med 26 beslut. Insatsen korttidsvistelse, som minskade med 20 beslut 2022, ökade 2023 med 30 beslut. Korttidsstillsyn ökade med 51 beslut under 2023.

Precis som förra året har antalet verkställda beslut om bostad med särskild service för barn och ungdomar minskat. Minskningen är något mindre 2023, tre beslut, jämfört med 2022 då minskningen var åtta beslut. Även insatsen personlig assistans minskade 2023, från 262 beslut 2022 till 258 beslut 2023.

Största minskningen, motsvarande 44 verkställda beslut, har jämfört med 2022 ökat med 32 beslut.

Fördelningen mellan könen är ojämn, sett till antal verkställda beslut. Pojkar och män hade fler verkställda beslut än flickor och kvinnor inom samtliga LSS-insatser. Skillnaderna var som minst inom insatserna kontaktperson och personlig assistans och som störst inom insatserna avlösarservice och bostad med särskild service för barn och ungdomar.

Tabellen som följer (9:3) visar antal verkställda beslut enligt LSS uppdelat på respektive insats och kön, oavsett ålder. En person kan ha beslut om flera insatser samtidigt.

Pojkar och män hade fler verkställda beslut än flickor och kvinnor inom samtliga LSS-insatser år 2023.

Tabell 9:3 Antal verkställda beslut enligt LSS per insats totalt och uppdelat på kön, 2021–2023.

Insats	2021			2022			2023		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Personlig assistans	122	155	277	122	140	262	121	137	258
Ledsagarservice	296	413	709	287	409	696	302	402	704
Kontaktperson	224	249	473	193	236	429	221	240	461
Avlösarservice	123	355	478	124	337	461	131	356	487
Korttidsvistelse	242	391	633	238	375	613	246	397	643
Korttidsstillsyn	147	291	438	139	303	442	162	331	493
Bostad med särskild service för barn/ungdomar*	27	62	89	27	54	81	23	55	78
Bostad med särskild service för vuxna	694	995	1 689	701	1 016	1 717	719	1 035	1 754
Daglig verksamhet	1 230	1 704	2 934	1 263	1 747	3 010	1 318	1 826	3 144
Totalt i staden	3 105	4 615	7 720	3 094	4 617	7 711	3 243	4 779	8 022

Källa: Sociala system.

*Barn och ungdomar definieras som personer upp till och med 23 år.

Personlig assistans

Med personlig assistans enligt LSS avses ett personligt utformat stöd som ges i olika situationer av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med ett eller flera grundläggande behov, till exempel andning, personlig hygien och måltider.

Vuxna

Antalet vuxna personer med beslut om personlig assistans uppgick år 2023 till totalt 177. Detta var en ökning med tre personer jämfört med föregående år. Antalet vuxna personer med beslut om personlig assistans varierade mellan stadsdelsnämnderna, från sex personer upp till 43 personer.

När det gäller det totala antalet genomsnittligt beviljade timmar per månad erhöll kvinnor fler timmar än män. Av tabell 9:4 framgår att kvinnor år 2023 erhöll i genomsnitt 209 timmar per månad, männen fick i genomsnitt 195 timmar. Skillnaden i antal timmar mellan könen är något mindre 2023 än 2022 då kvinnorna beviljades i genomsnitt 162 timmar per månad och männen 143 timmar.

Tabell 9:4 Antal vuxna personer med beslut om personlig assistans enligt LSS, per nämnd samt genomsnittligt antal beviljade timmar per månad uppdelat på kön, 2022–2023.

Stadsdelsnämnd	2022			2023		
	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Järva	82	131	43	198	184	43
Hässelby-Vällingby	103	133	13	101	139	11
Bromma	240	103	10	199	62	7
Kungsholmen	273	2	7	258	200	6
Norra Innerstaden	214	220	13	186	212	13
Södermalm	264	272	15	312	252	15
Enskede-Årsta-Vantör	140	138	26	260	223	26
Skarpnäck	197	127	10	198	137	11
Farsta	80	59	8	157	84	10
Hägersten-Älvsjö	134	177	15	129	240	17
Skärholmen	126	127	14	139	262	18
Totalt i staden	162	143	174	209	195	177

Källa: Sociala system.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.
Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Barn och ungdomar

Antal barn och ungdomar med beslut om personlig assistans uppgick 2023 till totalt 81 personer. Detta var en minskning med sju personer jämfört med föregående år. Antalet barn och ungdomar med beslut om personlig assistans varierar mellan stadsdelsnämnderna, från under fyra personer upp till 15 personer.

När det gäller det totala antalet genomsnittligt beviljade timmar per månad framgår det av tabellen som följer (9:5) att flickor erhöll fler timmar än pojkar. År 2023 fick flickor i genomsnitt 174 timmar per månad, pojkar fick i genomsnitt 167 timmar. Detta skiljer sig mot år 2022 då pojkar beviljades fler genomsnittligt antal timmar per månad än flickor, 129 timmar per månad jämfört med 127 timmar.

Tabell 9:5 Antal barn/ungdomar** med beslut om personlig assistans enligt LSS per nämnd samt genomsnittligt antal beviljade timmar per månad uppdelat på kön, 2022–2023.

Stadsdelsnämnd	2022			2023		
	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer	Genomsnittligt antal beviljade timmar per månad		Antal personer
	Flickor (Mv)	Pojkar (Mv)		Flickor (Mv)	Pojkar (Mv)	
Järva	97	81	12	89	98	11
Hässelby-Vällingby	*	*	*	33	76	4
Bromma	145	45	6	185	87	6
Kungsholmen	*	*	*	*	*	*
Norra Innerstaden	160	129	8	255	186	9
Södermalm	238	115	7	167	165	5
Enskede-Årsta-Vantör	101	122	15	127	136	10
Skarpnäck	0	0	0	*	*	*
Farsta	172	186	10	172	154	7
Hägersten-Älvsjö	71	227	11	161	227	11
Skärholmen	101	108	14	287	239	15
Totalt i staden	127	129	88	174	167	81

Källa: Sociala system.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

*Antal under 4 redovisas ej.

**Barn och ungdomar definieras som personer upp till och med 17 år.

Bostad med särskild service för vuxna

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS verkställs i gruppboendestad eller serviceboendestad. Boende i gruppboendestad är till för vuxna personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Antalet boende i en gruppboendestad bör vara litet. En serviceboendestad består av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade i samma bostadsområde. De boende som så önskar har tillgång till samvaro i gemensamhetslokal. Dygnet-runt-stöd med en fast personalgrupp finns och den enskilde ska erbjudas stöd i den egna lägenheten utifrån sitt behov.

Behovet av bostad med särskild service har inte kunnat tillgodoses inom stadens befintliga verksamheter på flera år och anledningarna till detta är flera. Långa byggprocesser och svårighet att matcha behov med utbyggnadstakt är några förklaringar. För att tillgodose behovet av bostäder med särskild service behöver stadsdelsnämnderna upprätta individuella avtal med privata aktörer utanför stadens valfrihetssystem (LOV).

Stadsdelsnämnderna uttrycker att det finns behov av bostäder med särskild service för målgrupper med specifika behov. Det kan till exempel handla om personer med autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning som har samsjuklighet, personer med förvärvat hjärnskada eller yngre personer med demenssjukdom. Stadsdelsnämnderna beskriver även att det är en allt äldre målgrupp som bor på bostad med särskild service. Det ställer delvis nya krav på verksamheterna inom geriatrik omvårdnad anpassad för målgruppen samt ofta en ökad personaltäthet.

Tabell 9:6 beskriver fördelningen av antal verkställda beslut om bostad med särskild service enligt LSS uppdelat på typ av bostad samt fördelning mellan könen. En övervägande del av besluten verkställdes i gruppboendestad. Fler män hade verkställda beslut om bostad med särskild service än kvinnor, både vad gäller gruppboendestad och serviceboendestad.

Merparten av besluten om bostad med särskild service verkställs i gruppbofastad.

Tabell 9:6 Antal personer som bor på bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, uppdelat på typ av bostad, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2023.

Typ av bostad	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Totalt antal
Gruppbofastad	40	60	1 208
Servicebofastad	43	57	529
Uppgift saknas	29	71	17
Totalt i staden	41	59	1 754

Källa: Sociala system.

I Stockholms stad har personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS, som uppnått pensionsåldern, rätt att bo kvar i sitt boende och överförs därmed inte till äldreomsorgen. År 2023 fanns det, vilket framgår av tabellen som följer (9:7), i staden totalt 158 personer från 69 år med verkställt beslut om bostad med särskild service, 64 kvinnor och 94 män. Alla nämnder hade personer i den här målgruppen, spannet varierade från antal under fyra upp till 24 personer.

Tabell 9:7 Antal personer från 69 år med verkställt beslut om bostad med särskild service (LSS) uppdelat på nämnd och kön.

Nämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	13	11	24
Hässelby-Vällingby	4	10	14
Bromma	*	*	6
Kungsholmen	*	*	9
Norra innerstaden	*	*	8
Södermalm	8	13	21
Enskede-Årsta-Vantör	*	*	11
Skarpnäck	5	10	15
Farsta	*	*	6
Hägersten-Älvsjö	11	13	24
Skärholmen	*	*	6
Socialnämnden	6	8	14
Totalt i staden	64	94	158

Källa: Sociala system.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

*Antal under 4 redovisas ej.

Daglig verksamhet

Den som omfattas av LSS personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig har rätt till daglig verksamhet. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i en dom 2014² fastställt att yrkesverksam ålder i bestämmelsen om daglig verksamhet motsvarar förvärvsarbete fram till normal pensionsålder, vilket enligt HFD motsvarar tiden för rätt att kvarstå i anställning. Från 1 januari 2023 höjdes rätten att kvarstå i anställning till 69 år.

I stadens riktlinjer³ framgår att det inte finns något som hindrar att en person som på grund av ålder inte längre har rätt att kvarstå i anställning kan få behålla insatsen daglig verksamhet för att förebygga isolering och passivisering. Utifrån detta finns det därför en möjlighet för nämnderna att, efter individuell prövning, bevilja fortsatt insats när den enskilde på grund av ålder inte längre har rätt att kvarstå i anställning.

² HFD 2014 ref 41.

³ Handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

Antalet personer som har kvar insatsen daglig verksamhet efter att de uppnått pensionsåldern minskade för tredje året i rad. År 2023 var det totalt fem personer som hade kvar insatsen daglig verksamhet när de fyllt 69 år. Det är en minskning med fyra personer sedan föregående år.

Antal verkställda beslut enligt LSS per stadsdelsnämnd

Daglig verksamhet är den insats som har högst antal verkställda beslut per 10 000 invånare i samtliga stadsdelsnämnder. Personlig assistans är den insats som totalt sett har lägst antal verkställda beslut per 10 000 invånare, tätt följd av insatserna kontaktperson och avlösarservice. Innerstadens stadsdelsnämnder uppvisar ett lägre antal verkställda beslut per 10 000 invånare för samtliga redovisade insatser jämfört med övriga stadsdelsnämnder.

Antalet personer som har kvar insatsen daglig verksamhet när de har fyllt 69 år minskar.

Tabell 9:8 visar hur antalet verkställda beslut för insatserna personlig assistans, daglig verksamhet, avlösarservice, bostad med särskild service för vuxna, kontaktperson och ledsagarservice är fördelade per 10 000 invånare och stadsdelsnämnd.

Tabell 9:8 Antal verkställda beslut enligt LSS per 10 000 invånare efter stadsdelsnämnd, 2023.

Stadsdelsnämnd	Personlig assistans	Daglig verksamhet	Avlösarservice	Bostad med särskild service	Kontaktperson	Ledsagarservice
Järva	6	42	8	21	3	11
Hässelby-Vällingby	2	48	5	18	8	8
Bromma	2	30	3	15	5	3
Kungsholmen	1	22	2	14	1	2
Norra innerstaden	1	17	2	12	3	3
Södermalm	2	23	5	16	3	6
Enskede-Årsta-Vantör	3	37	6	18	8	8
Skarpnäck	3	41	5	23	9	14
Farsta	3	43	8	22	5	13
Hägersten-Älvsjö	2	29	7	17	4	7
Skärholmen	9	53	9	29	10	16
Totalt i staden	3	32	5	18	5	7

Källa: Sociala system och Statistikmyndigheten SCB

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Insatser enligt SoL

I Stockholms stad handläggs ansökningar om insatser enligt SoL i de elva stadsdelsnämnderna samt inom socialnämnden. Med socialnämnden avses i det här sammanhanget gruppen för bedömning och förmedling samt Enheten för hemlösa.

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning beviljas bland annat insatserna avlösning, boendestöd, bostad med särskild service, dagverksamhet, hemtjänst, kontaktperson, korttidsvistelse för barn och unga, korttidsboende vuxna, ledsagning och trygghetslarm enligt SoL.

Kvinnor hade fler verkställda beslut än män inom samtliga insatser enligt SoL där könsuppdelning redovisades.

Verkställda beslut enligt SoL

Under det senaste året har antal verkställda beslut enligt SoL minskat med 13 beslut (från 4 132 beslut 2022 till 4 119 beslut år 2023).

Flest verkställda beslut fanns inom insatserna boendestöd (1 524 beslut) och hemtjänst (1 244 beslut). Minst verkställda beslut återfanns inom insatserna korttidsvistelse barn och unga (tio beslut) och dagverksamhet (13 beslut).

Av de tio insatserna ökade det totala antalet beslut för fyra av dem, boendestöd med 71 beslut, trygghetslarm med elva beslut, korttidsboende vuxna med sju beslut och korttidsvistelse barn och unga med fem beslut.

Den största ökningen av antal beslut återfinns, precis som förra året, inom insatsen boendestöd där antal verkställda beslut har ökat med 71 beslut sedan föregående år. Den största minskningen av antal beslut återfinns inom insatsen hemtjänst där antal verkställda beslut minskade med 54 beslut sedan föregående år.

Till skillnad från verkställda beslut enligt LSS, där män hade fler verkställda beslut än kvinnor inom alla insatser, hade kvinnor fler verkställda beslut än män inom samtliga insatser enligt SoL där könsuppdelning redovisades (nio av tio insatser).

I följande tabell (9:9) redovisas antal verkställda beslut enligt SoL per insats, totalt och uppdelat på kön. En person kan ha beslut om flera insatser samtidigt.

Tabell 9:9 Antal verkställda beslut enligt SoL per insats, totalt och uppdelat på kön, 2021–2023.

Insats	2021			2022			2023		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Avlösning	8	17	25	11	11	22	9	7	16
Boendestöd	705	699	1 404	747	706	1 453	769	755	1 524
Bostad med särskild service	31	46	77	33	42	75	35	29	64
Dagverksamhet	*	*	*	8	10	18	7	6	13
Hemtjänst	747	566	1 313	733	565	1 298	710	534	1 244
Kontaktperson	33	17	50	40	17	57	35	16	51
Korttidsvistelse barn/unga**	*	*	*	*	*	5	*	*	10
Korttidsboende vuxna	12	13	25	14	14	28	18	17	35
Ledsagning	213	170	383	206	147	353	182	146	328
Trygghetslarm	470	362	832	454	369	823	459	375	834
Totalt i staden	2 227	1 900	4 127	2 249	1 883	4 132	2 226	1 893	4 119

Källa: Sociala system.

* Antal under 4 redovisas ej.

** Barn och unga definieras som personer upp till och med 17 år.

Boendestöd

Boendestöd är en social och praktisk stödsinsats som syftar till att stärka den enskildes förmåga att hantera sitt vardagsliv både inom och utanför det egna hemmet. Boendestöd kan exempelvis beviljas till personer med psykisk, neuropsykiatrisk, intellektuell eller kognitiv funktionsnedsättning som har behov av stöd för att upprätthålla och/eller utveckla resurser och färdigheter.

Antalet verkställda beslut avseende boendestöd har de senaste åren ökat i staden. Detta går i linje med nationell statistik vilken presenteras i Socialstyrelsens lägesrapport 2023⁴.

⁴ Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2023 – Socialstyrelsen.

Som framgår av tabell 9:10 finns det en viss differens mellan nämnderna vad gäller genomsnittligt antal boendestödstimmar per månad, spannet ligger mellan noll och tolv timmar. Fördelningen mellan män och kvinnor totalt i staden är helt jämn, båda grupperna beviljas i genomsnitt nio timmar per månad.

Tabell 9:10 Genomsnittligt antal boendestödstimmar per månad, uppdelat per nämnd samt på kön, 2023.

Nämnd	Boendestöd timmar/månad (medelvärde)		
	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	7	7	7
Hässelby-Vällingby	7	7	7
Bromma	9	8	9
Kungsholmen	10	10	10
Norra innerstaden	10	9	10
Södermalm	9	8	8
Enskede-Årsta-Vantör	10	10	10
Skarpnäck	10	10	10
Farsta	12	11	12
Hägersten-Älvsjö	10	10	10
Skärholmen	11	10	10
Socialnämnden	0	0	0
Totalt i staden	9	9	9

Källa: Sociala system.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Antal verkställda beslut per stadsdelsnämnd

Tabellen nedan visar hur antalet verkställda beslut för insatserna boendestöd, hemtjänst, trygghetslarm, ledsagning samt bostad med särskild service är fördelade per 10 000 invånare och stadsdelsnämnd.

Boendestöd, tätt följt av hemtjänst, är den insats som totalt sett har högst antal verkställda beslut per 10 000 invånare. Lägst antal verkställda beslut återfinns i alla stadsdelsnämnder inom insatsen bostad med särskild service.

Kvinnor och män beviljas boendestöd i samma omfattning, i genomsnitt nio timmar per månad.

Tabell 9:11 Antal verkställda beslut enligt SoL per 10 000 invånare efter stadsdelsnämnd, 2023.

Stadsdelsnämnd	Boendestöd	Hemtjänst	Trygghetslarm	Ledsagning	Bostad med särskild service
Järva	15	19	11	4	0
Hässelby-Vällingby	22	14	10	3	1
Bromma	14	8	4	1	1
Kungsholmen	10	11	5	3	1
Norra innerstaden	7	6	4	1	0
Södermalm	11	12	9	6	1
Enskede-Årsta-Vantör	17	13	11	4	0
Skarpnäck	29	16	14	5	0
Farsta	31	19	11	9	2
Hägersten-Älvsjö	15	11	7	2	1
Skärholmen	20	23	17	5	1
Totalt i staden	15	13	8	3	1

Källa: Sociala system och Statistikmyndigheten SCB.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.
Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Insatser som kan ges antingen enligt SoL eller LSS inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning

Ledsagarservice och ledsagning

Ledsagning är en insats som syftar till att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i samhällslivet. Insatsen beviljas antingen enligt LSS (ledsagarservice) eller enligt SoL (ledsagning).

Antal ledsagartimmar enligt LSS har ökat för både kvinnor och män under år 2023.

I Stockholms stads riktlinjer⁵ framgår vad insatsen kan omfatta med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål. Riktlinjerna omfattar även en modell som ger möjlighet till flexibelt användande av insatsen och möjlighet att utföra aktiviteter som medför omkostnader för ledsagaren samt möjligheten att ansöka om omkostnadsersättning för en mer kostsam aktivitet en till två gånger per år. Insatsen beviljas i ett visst antal timmar per månad och flexibiliteten innebär att beviljade timmar kan fördelas enligt den enskildes önskemål under perioder om tre månader. När en tremånadersperiod tar slut börjar en ny. Timmar kan inte föras över mellan tremånadersperioderna.

Av kommande tabell (9:12) framgår att fler personer beviljades insatsen enligt LSS (704 personer) än enligt SoL (328 personer) år 2023. Antal personer per nämnd som beviljades insatsen enligt LSS eller SoL varierar. Inom ledsagarservice LSS var spannet från noll till 103 personer och inom ledsagning SoL var spannet från noll till 77 personer.

Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad har ökat för både kvinnor och män inom ledsagarservice enligt LSS, från elva till 14 timmar per månad för kvinnor och från tio till tolv timmar per månad för män. När det gäller ledsagning enligt SoL låg det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad oförändrat på tolv timmar för både män och kvinnor.

⁵ Riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice

Tabell 9:12 Antal personer med beslut om ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL per nämnd, samt genomsnittligt antal beviljade timmar per månad uppdelat på kön, 2023.

Nämnd	LSS			SoL		
	Antal timmar		Antal personer	Antal timmar		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Järva	10	11	103	9	9	35
Hässelby-Vällingby	12	10	60	8	9	21
Bromma	17	10	25	12	22	5
Kungsholmen	21	12	17	15	12	21
Norra innerstaden	17	18	48	21	14	12
Södermalm	13	12	77	11	12	77
Enskede-Årsta-Vantör	17	12	81	11	12	42
Skarpnäck	12	12	64	12	13	21
Farsta	13	13	78	15	15	57
Hägersten-Älvsjö	14	14	92	9	15	20
Skärholmen	11	10	59	9	10	17
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0
Totalt i staden	14	12	704	12	12	328

Källa: Sociala system samt uppgifter till Socialstyrelsen (LSS).

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Avlösarservice och avlösning

Avlösning innebär att en person tillfälligt övertar omvårdnaden om den enskilde från anhöriga eller andra närstående och beviljas antingen enligt LSS (avlösarservice) eller enligt SoL (avlösning). Insatsen ska utformas utifrån den enskildes behov och önskemål och med stor flexibilitet. Insatsen beviljas med ett antal timmar per månad. De timmar som inte nyttjas kan inte flyttas över till nästkommande månad.

Avlösning enligt SoL kan beviljas till barn och ungdomar som har ett stort omvårdnads- och tillsynsbehov men som inte tillhör någon av LSS personkretsar. Insatsen kan även beviljas till vuxna personer vars anhöriga vårdar och hjälper den enskilde i hemmet.

Fler personer beviljades insatsen enligt LSS (487 personer) än enligt SoL (16 personer) år 2023. Antal personer som beviljades insatsen enligt LSS ökade med 26 personer från 2022 till 2023. Antalet personer som beviljades insatsen enligt SoL minskade med sex personer under samma period.

Det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad enligt LSS ökade något under året. Kvinnor beviljades avlösarservice i genomsnitt elva timmar per månad år 2023, jämfört med tio timmar året innan. Män beviljas avlösarservice i genomsnitt tolv timmar per månad år 2023, jämfört med tio timmar året innan.

När det gäller avlösning enligt SoL minskade det genomsnittliga antalet beviljade timmar per månad för både kvinnor och män. Kvinnor erhöll insatsen i en omfattning av i genomsnitt 21 timmar per månad år 2023, jämfört med 23 timmar 2022. Män erhöll insatsen i en omfattning av i genomsnitt elva timmar år 2023, jämfört med 20 timmar 2022.

20

personer till fick avlösarservice eller avlösning år 2023 jämfört med 2022.

Antal personer per nämnd som beviljades insatsen enligt LSS respektive SoL varierar vilket framgår av tabell 9:13.

Tabell 9:13 Antal personer med beslut om avlösarservice enligt LSS och avlösning enligt SoL per nämnd, samt genomsnittligt antal beviljade timmar per månad uppdelat på kön, 2023.

Nämnd	LSS			SoL		
	Antal timmar per månad		Antal personer	Antal timmar per månad		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)		Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	
Järva	9	9	74	*	*	*
Hässelby-Vällingby	8	11	38	*	*	*
Bromma	10	9	22	○	○	○
Kungsholmen	9	17	13	○	○	○
Norra innerstaden	11	14	34	○	○	○
Södermalm	12	15	59	46	13	5
Enskede-Årsta-Vantör	11	11	58	*	*	*
Skarpnäck	11	10	23	○	○	○
Farsta	14	13	51	○	○	○
Hägersten-Älvsjö	13	12	83	7	8	4
Skärholmen	8	12	32	*	*	*
Socialnämnden	*	*	*	○	○	○
Totalt i staden	11	12	487	21	11	16

Källa: Sociala system samt uppgifter till Socialstyrelsen (LSS).

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.
Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.
*Antal under 4 redovisas ej.

Beslut och domar avseende ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson

Socialnämnden har under 2023, tillsammans med stadsdelsnämnderna, samlat och följt statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställigheten.

Totalt sett hade Stockholms stad en låg andel avslag inom insatserna ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson, endast åtta procent.

Beslut och domar i enskilda ärenden

Totalt fick staden in 1 398 ansökningar, varav 963 avsåg ansökningar om ledsagning och ledsagarservice med ett specificerat antal timmar och 435 avsåg kontaktperson. 45 procent av ansökningarna gjordes av kvinnor och 55 procent av män.

Totalt sett hade Stockholms stad en låg andel avslag inom insatserna ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson, endast åtta procent. Ansökningar om kontaktperson mynnade i något högre utsträckning än ansökningar om ledsagning och ledsagarservice ut i ett avslagsbeslut.

Tabellen som följer (9:14) visar det totala antalet fattade beslut i Stockholms stad avseende ledsagning och ledsagarservice samt kontaktperson under år 2023. Av tabellen går att utläsa det totala antalet fattade beslut för respektive insats samt hur många av dessa beslut som var bifall, delavslag eller avslag. För insatsen kontaktperson omfattade datainsamlingen inte delavslag. Dels beroende på att delavslag på ansökningar om kontaktperson bedömdes utgöra undantag, dels på grund av att det var svårt att standardisera ansökans utformning.

Tabell 9:14 Beslut och domar i enskilda ärenden, per insats, 2023.

Beslut och domar 2023	Ledsagning/ ledsagarservice	Kontaktperson	Totalt
Beslut	963	435	1 398
- varav bifall	735	367	1 102
- varav delavslag	182		182
- varav avslag	46	68	114
Andel delavslag (%)	19 %		13 %
Andel (%) avslag	5 %	16 %	8 %
Antal domar som meddelats	16	6	22
Antal domar mot stadens beslut	*	*	4
Andel (%) domar mot staden beslut	13 %	33 %	18 %

Källa: Stadsdelsnämnderna.

*Antal under 4 redovisas ej.

Beslut och domar avseende ledsagning och ledsagarservice uppdelat per funktionsnedsättning

Ansökningar om ledsagning och ledsagarservice gjordes i hög grad av personer där den huvudsakliga funktionsnedsättningen bedömts som intellektuell funktionsnedsättning eller autism. Dessa två grupper stod för 29 respektive 30 procent av ansökningarna. Lägst andel ansökningar om ledsagning och ledsagarservice stod personer med dövblindhet för, endast två procent.

I vilken utsträckning en ansökan om ledsagning och ledsagarservice beviljades varierade mellan de olika funktionsnedsättningarna, vilket framgår av tabell 9:15. Andelen bifall ligger på mellan 63 och 82 procent. Högst andel bifall på sin ansökan om ledsagning och ledsagarservice fick personer med neurologiska sjukdomar, 82 procent. Personer med synskada var den grupp, bortsett från gruppen annan, som i lägst utsträckning fick bifall på sin ansökan om ledsagning och ledsagarservice, 69 procent. Samtidigt var personer med synskada, tillsammans med personer med dövblindhet, de som beviljades högst antal ledsagartimmar.

Tabell 9:15 Beslut och domar i enskilda ärenden avseende ledsagarservice/ledsagning, per funktionsnedsättning, 2023.

Beslut och domar 2023	Intellektuell funktionsnedsättning	Autism	Fysiska funktionsnedsättningar	Neurologiska sjukdomar	Demens	Synskada	Dövblindhet	Annan
Antal beslut	279	292	153	67	16	103	15	38
- varav bifall	211	229	121	55	13	71	11	24
- varav delavslag	56	44	27	11	*	27	*	12
- varav avslag	12	19	5	*	*	5	*	*
Andel (%) delavslag	20%	15%	18%	16%	13%	26%	20%	32%
Andel (%) avslag	4%	7%	3%	1%	6%	5%	7%	5%

Källa: Stadsdelsnämnderna.

*Antal under 4 redovisas ej.

Beslut och domar avseende kontaktperson uppdelat per funktionsnedsättning

När det gäller ansökningar om kontaktperson var det personer med autism som var den grupp som ansökte om insatsen i högst omfattning. Personer med autism stod för 23 procent av ansökningarna. Inom grupperna demens och dövblindhet var det ingen person som ansökte om insatsen kontaktperson.

Av den kommande tabellen (9:16) framgår att i vilken utsträckning en ansökan om kontaktperson beviljades varierade mellan de olika funktionsnedsättningarna. Andelen bifall låg på mellan 70 och 95 procent. Högst andel bifall på ansökan om kontaktperson fick personer med fysiska funktionsnedsättningar, 95 procent. En annan grupp som i stor utsträckning fick bifall på sin ansökan var personer med intellektuell funktionsnedsättning, 87 procent. Personer med synskada var den grupp som i lägst utsträckning fick bifall på sin ansökan om kontaktperson, 70 procent.

Tabell 9:16 Beslut och domar i enskilda ärenden avseende kontaktperson, per funktionsnedsättning.

Beslut och domar 2023	Intellektuell funktionsnedsättning	Autism	Fysiska funktionsnedsättningar	Neurologiska sjukdomar	Demens	Synskada	Dövblindhet	Annan
Antal beslut	90	266	19	20	0	20	0	20
- varav bifall	78	222	18	17	0	14	0	18
- varav delavslag								
- varav avslag	12	44	*	*	0	6	0	*
Andel (%) delavslag								
Andel (%) avslag	13%	17%	5%	15%		3%		1%

Källa: Stadsdelsnämnderna.
*Antal under 4 redovisas ej.

598

personer beviljades KBF år 2023, en minskning med 57 personer jämfört med år 2022.

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning

I Stockholms stad finns ett kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF). Bostadsbidraget är ett åtagande från stadens sida och ska utgöra ett komplement till de bostadsbidrag och bostadstillägg som söks hos Försäkringskassan. Syftet är att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få en bostad som är ändamålsenlig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

I tabellen som följer (9:17) framgår att KBF beviljades för sammanlagt 598 personer under 2023. Antalet personer som erhåller bidraget har minskat flera år i rad, det senaste året med 57 personer. Fördelningen mellan stadens nämnder varierade mellan som lägst noll personer och som högst 108 personer. Av de som erhöll bidraget under året var 46 procent kvinnor och 54 procent män.

Tabell 9:17 Antal personer med kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättningar (KBF) per nämnd, totalt samt uppdelat på kön, 2023.

Nämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Järva	16	30	46
Hässelby-Vällingby	18	15	33
Bromma	20	31	51
Kungsholmen	27	31	58
Norra innerstaden	57	51	108
Södermalm	46	46	92
Enskede-Årsta-Vantör	23	30	53
Skarpnäck	10	12	22
Farsta	10	17	27
Hägersten-Älvsjö	37	42	79
Skärholmen	11	18	29
Socialnämnden	0	0	0
Totalt i staden	275	323	598

Källa: Sociala system.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Av tabell 9:18 framgår att staden redovisade totalt 9 067 143 kronor i kostnader för KBF 2023. Stadens kostnader har minskat med 1 645 075 kronor sedan föregående år. Det är den största minskningen under de senaste 10 åren. År 2023 var den genomsnittliga årskostnaden för KBF 15 162 kronor per person och år, vilket motsvarar 1 264 kronor per månad. Både antal personer som beviljats bidraget samt kostnaderna har minskat sedan föregående år.

Nämnderna har möjlighet att söka ersättning från kommunfullmäktige för de kostnader de har för KBF. Möjlighet till ersättning omfattar samtliga boenden, både befintliga och nybyggnation.

Tabell 9:18 Antal kronor i kostnad för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) per nämnd, 2021–2022.

Nämnd	2021	2022	2023
Järva	530 193	481 432	320 161
Hässelby-Vällingby	441 898	329 705	227 287
Bromma	878 979	909 142	567 274
Kungsholmen	1 367 756	912 414	728 982
Norra innerstaden	2 786 506	2 656 076	2 705 218
Södermalm	2 075 599	1 984 864	1 723 466
Enskede-Årsta-Vantör	893 827	811 635	596 271
Skarpnäck	271 601	246 631	193 813
Farsta	445 149	465 777	424 495
Hägersten-Älvsjö	1 628 884	1 615 170	1 430 658
Skärholmen	376 499	299 372	149 518
Socialnämnden	0	0	0
Totalt i staden	11 696 891	10 712 218	9 067 143

Källa: Stadsledningskontoret.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023.

Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Valfrihetssystem

Stockholms stad tillämpar valfrihet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) vilket ger den enskilde möjlighet att välja vilken utförare som ska utföra vissa insatser enligt SoL och LSS. De verksamheter som ingår i valfrihetssystemet är utförare i stadens egen regi, upphandlade entreprenader samt de som ansökt om och slutit avtal med staden enligt LOV. Verksamheterna presenteras på stadens hemsida, under fliken stöd vid funktionsnedsättning. Här kan den enskilde få information om verksamheternas innehåll vilket sedan kan vara till hjälp vid valet av utförare.

Tabellen 9:19 visar antal verksamheter med LOV-avtal uppdelat per insats.

Tabell 9:19 Antal verksamheter med LOV-avtal per insats, 2021–2023.

Insats	2021	2022	2023
Ledsagar-/avlösarservice (SoL & LSS)	77	74	75
Korttidshem	36	35	36
Korttidstillsyn	9	9	9
Bostad med särskild service för barn och unga	9	8	6
Bostad med särskild service vuxna	4	5	6
Daglig verksamhet	144	155	168
Totalt i staden	279	286	300

Källa: Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd, socialförvaltningen.

Sedan flera år tillbaka är daglig verksamhet den insats där antalet verksamheter har ökat mest, 13 nya verksamheter har gått med i stadens LOV under 2023. För insatsen bostad med särskild service för vuxna så har ytterligare en utförare slutit avtal med staden under året vilket innebär att det nu finns sammantaget sex privata utförarverksamheter. Staden arbetar aktivt med att kartlägga behovet, samordna och planera för att möjliggöra fler platser i bostäder med särskild service samt att verka för att fler utförare ska sluta avtal med staden.

I tabell 9:20 redovisas antal verkställda beslut för vuxna fördelat per insats och regiform.

Individuella avtal förekommer i stor utsträckning inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS för vuxna. Ett individuellt avtal innebär att stadsdelsnämnden behövt verkställa insatsen hos en verksamhet som inte är med i stadens LOV. Andelen beslut inom insatsen som verkställs med individuella avtal har ökat under året med en procent, och ligger nu på 27 procent. Sett till antal individuella avtal så handlar det om en ökning med 24 avtal.

Det förekommer flest individuella avtal för insatsen bostad med särskild service för barn och unga.

Individuella avtal förekommer i stor utsträckning inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS för vuxna.

Tabell 9:20 Antal och andel verkställda beslut för vuxna per insats (LSS och SoL), uppdelat på regi samt kvinnor och män, 2023.

Regiform		Ledsagning (SoL)/ Ledsagarservice (LSS)		Avlösning (SoL)/ Avlösarservice (LSS)		Korttidsvistelse (LSS)		Bostad med särskild service (LSS)		Daglig verksamhet (LSS)**	
		Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)
Egen regi	Kvinnor	73	19	*	24	25	36	383	50	370	26
	Män	74		*		26		498		445	
Entreprenad	Kvinnor	0	0	0	0	11	24	167	20	76	5
	Män	0		0		23		192		82	
Privat regi (LOV)	Kvinnor	299	77	9	76	19	30	16	2	798	60
	Män	293		10		24		16		1104	
Individuella avtal	Kvinnor	4	1	0	0	*	*	149	27	66	8
	Män	0		0		*		323		173	
Intraprenad	Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Män	0		0		0		0		0	
Uppgift saknas		23	3	0	0	*	*	10	1	30	1
Totalt i staden		766	100	25	100	143	100	1754	100	3144	100

Källa: Sociala system.
* Antal under 4 redovisas ej. Justerat totalt antal för korttidsvistelse. Andelen baseras på justerad totalen.
**Daglig verksamhet kan beviljas från 16 år.

I tabell 9:21 redovisas verkställda beslut för insatser som riktar sig till barn och unga. Här kan man se att det förekommer flest individuella avtal för insatsen bostad med särskild service för barn och unga där 68 procent av besluten verkställs med individuellt avtal vilket sett till antal innebär 53 beslut. Resterande 25 beslut verkställs i verksamheter som drivs i privat regi och som ingår i stadens LOV. Andelen individuella avtal inom insatsen bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar ökade under år 2023 med nio procentenheter.

Bostad med särskild service för barn och unga är den enda LSS-insatsen i LOV där staden inte driver någon verksamhet i egen regi.

Tabell 9:21 Antal och andel verkställda beslut för barn/ungdomar per insats (LSS & SoL), uppdelat på regi samt flickor och pojkar, 2023.

Regi		Avlösning (SoL)/Avlösarservice (LSS)		Korttidsvistelse (LSS)		Korttidstillsyn (LSS)**		Bostad med särskild service (LSS)***	
		Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)
Egen regi	Flickor	28	22	8	4	101	54	0	0
	Pojkar	78		11		164		0	
Entreprenad	Flickor	0	0	20	9	0	0	0	0
	Pojkar	0		23		0		0	
Privat regi (LOV)	Flickor	99	76	140	81	32	27	*	32
	Pojkar	262		266		101		*	
Individuella avtal	Flickor	0	0	7	3	29	18	20	68
	Pojkar	0		9		62		33	
Intraprenad	Flickor	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pojkar	0		0		0		0	
Uppgift saknas		11	2	16	3	4	1	0	0
Totalt i staden		478	100	500	100	493	100	78	100

Källa: Sociala system.
* Antal under 4 redovisas ej. Justerat totalt antal för korttidsvistelse. Andelen baseras på justerad totalen.
** Korttidstillsyn kan beviljas för 12-23 år.
*** Bostad med särskild service kan beviljas upp till 23 år.

68
procent av besluten för insatsen bostad med särskild service för barn och unga verkställs med individuellt avtal.

Brukardelaktighet

Varje år genomför staden brukarundersökningar, det fullständiga resultatet finns att ta del av på stadens hemsida. Svaren i brukarenkäterna utgör mått på hur väl indikatorerna för verksamhetsområdet uppfylls. Indikatorer mäter i vilken mån nämnder, enheter och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Indikatorerna påvisar utvecklingen av verksamheternas resultat och beskriver måluppfyllelsen.

Syftet med undersökningarna är att få kunskap om hur brukarna upplever kvaliteten i verksamheterna för att sedan, tillsammans med brukarna, kunna utveckla och förbättra verksamheterna.

Tabell 9:22 visar hur stor andel brukare som svarat att de är nöjda med stödet på boendet eller den dagliga verksamheten. För insats korttidshem ställs frågan om brukaren är nöjd med sitt korttidshem. Resultatet visar att flest brukare svarat att de är nöjda med stödet inom insats korttidshem med 91 procent.

Tabell 9:22 Andel brukare som är nöjd med stödet, gäller LSS-insatserna daglig verksamhet, gruppboende och serviceboende samt insatsen korttidshem, 2023.

Insats	Andel (%)
Korttidshem	91
Daglig verksamhet	88
Gruppboende	83
Serviceboende	75

Källa: Brukarundersökning 2023 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

Tabell 9:23 visar hur stor andel brukare som har svarat att de är nöjda med möjligheten att få bestämma över saker som är viktiga hemma respektive på den dagliga verksamheten. Vad gäller brukarundersökningen för korttidshem så ställdes frågan om brukaren själv varit med och planerat stödet. Resultatet är förhållandevis jämt för insatserna gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet. Lägst resultat återfinns för insats korttidshem med 66 procent.

Tabell 9:23 Andel brukare som uppger att de är nöjda med möjligheten att få bestämma över saker som är viktiga hemma/på daglig verksamhet/på korttidshemmet, 2023.

Insats	Andel (%)
Korttidshem	66
Daglig verksamhet	82
Gruppboende	81
Serviceboende	81

Källa: Brukarundersökning 2023 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

I tabell 9:24 visas andel brukare som uppger att de är nöjda med personalens bemötande. Högst andel brukare som svarat att de är nöjda med personalens bemötande återfinns i insatserna korttidshem, 97 procent, och daglig verksamhet, 93 procent.

Tabell 9:24 Andel brukare som uppger att de är nöjda med personalens bemötande, 2023.

Insats	Andel (%)
Korttidshem	97
Daglig verksamhet	93
Gruppbostad	84
Servicebostad	82

Källa: Brukarundersökning 2023 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

I tabell 9:25 visas andel brukare som uppger att de blivit diskriminerade. Den insats som har flest brukare som har uppgett att de har blivit diskriminerade är gruppbostad med 10 procent.

Tabell 9:25 Andel brukare som uppger att de blivit diskriminerade, per insats, 2020–2022.

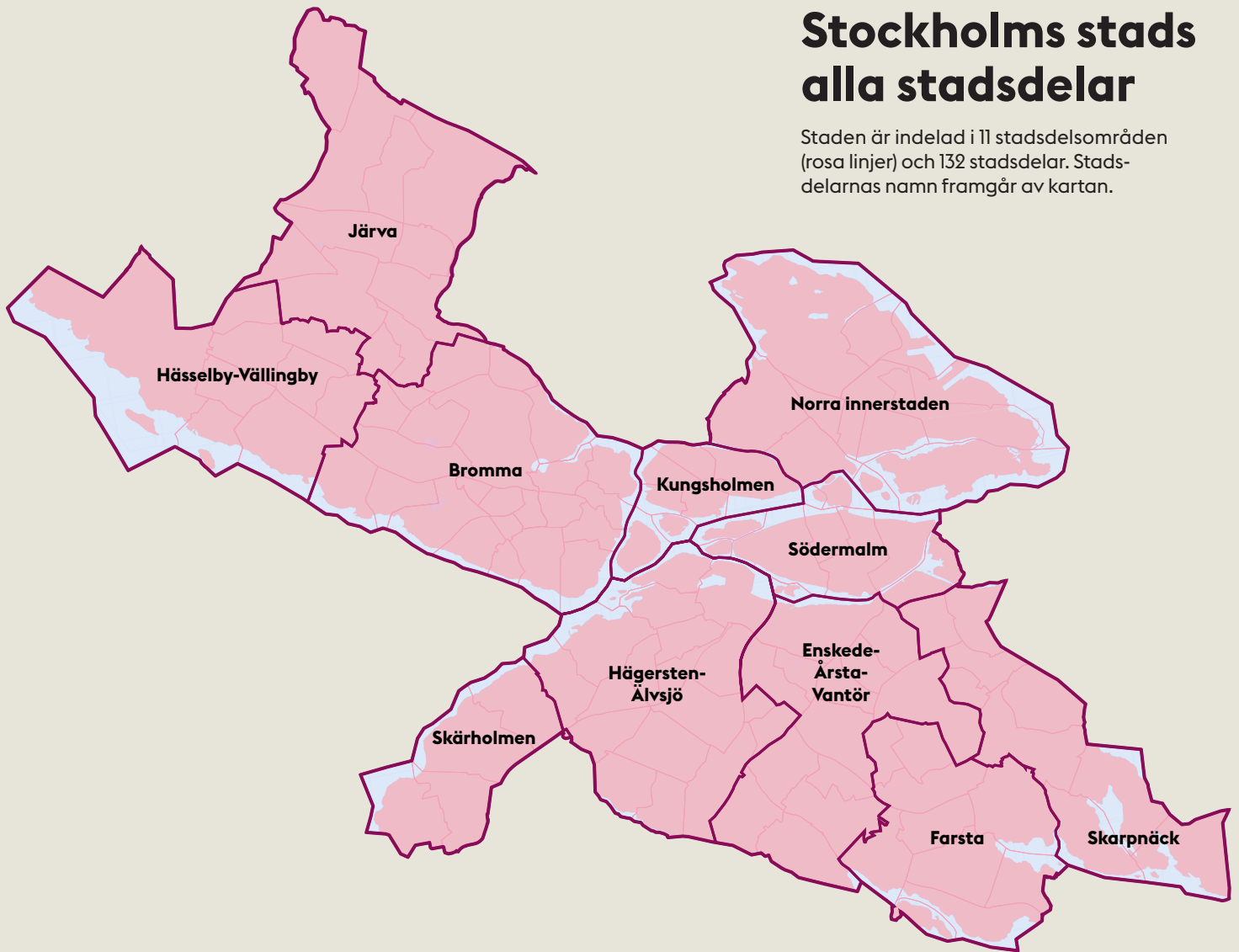
Insats	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)
Korttidshem	2	4	2
Daglig verksamhet	7	8	7
Gruppbostad	14	11	10
Servicebostad	6	6	6

Källa: Brukarundersökning 2023 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 11 stadsdelsområden (rosa linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

BBIC	Barns behov i centrum	i.u	Inga uppgifter	POM	Prostitution och människohandel
BMM	Barnmorskemottagning (tidigare MVC – mödravårdscentral)	IVO	Inspektionen för vård och omsorg	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
BoU	Barn- och ungdomsenheterna	KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	PUT	Permanent uppehållstillstånd
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	KBT	Kognitiv beteendeterapi	RKA	Rådet för kommunala analyser
BSFT	Brief Strategic Family Therapy, Kort strategisk familjeterapi	KCK	Kriscentrum-Kruton	RVC	Relationsvårdscentrum
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	RVT	Relationsvårdsteam
BVC	Barnvårdscentral	LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	RÅ	Regeringsrättens årsbok
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
EU	Europeiska unionen	LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	SHIS	Stiftelsen SHIS Bostäder
FB	Föräldrabalken (1949:381)	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	SIP	Samordnad individuell plan
FL	Förvaltningslag (2017:900)	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SIS	Statens institutionsstyrelse
FN	Förenta nationerna	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	Skoll	Skollag (2010:800)
FoT	Försöks- och träningslägenhet	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
FUT	Felaktiga utbetalningar	MFOF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	SKR	Sveriges kommuner och regioner
GDPR	The General Data Protection Regulation	MNKR	Miljoner kronor	SLK	Stadsledningskontoret
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen	MV	Medelvärd	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
HSL	Hälsö- och sjukvårdslag (2017:30)	MVP	Mentorer i våldsprevention	STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
HVB	Hem för vård eller boende	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)	TKR	Tusen kronor
HVH	Hem för viss annan heldygnsvård			TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
IFO	Individ- och familjeomsorgen			TÖG	Tak över huvudet-garanti
ILS	Integrerat ledningssystem			UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
IOP	Idéburet offentligt partnerskap			VINR	Väld i nära relation
IPS	Individual placement and support				

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2023

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

